

‘Pak door en betrek ons hierbij’

Reactie LVGO op rapport “Oud en zelfstandig in 2030”

Om de kwaliteit van zorg voor thuiswonende ouderen in de toekomst te waarborgen is het nodig om nu al te investeren in geschikte woningen, in digitalisering van dagelijks leven en zorg en in lokale en regionale samenwerking in zorg en ondersteuning. Dat zegt de commissie ‘Toekomst zorg thuiswonende ouderen’ in het advies ‘Oud en zelfstandig in 2030’, dat commissievoorzitter Wouter Bos heeft aangeboden aan minister Hugo de Jonge van VWS.

De LVGO, belangenbehartiger gemeenschappelijk wonen van 50plussers, vertegenwoordigt een grote groep ouderen die heeft gedaan wat Wouter Bos adviseert, met daarnaast nog vele ouderen die voorbereidingen treffen om, of geïnteresseerd zijn in, hetzelfde te doen. In een woongemeenschap kunnen senioren lang zelfredzaam en samenredzaam blijven. Maar ouderen die gezamenlijk willen wonen ervaren een aantal belemmeringen die grote impact hebben. Belemmeringen die de Rijksoverheid kan helpen oplossen.

Kern van de LVGO-standpunten:

1. 50plusGemeenschappelijk wonen is goud waard

Gemeenschappelijk wonen voegt sociale waarde toe, ook in de wijk, en biedt nieuwe oplossingen voor complexe problematiek zoals eenzaamheid, gevoel van onveiligheid en sociaal isolement. In de toekomst zijn er steeds minder jongeren die ouderen zorg kunnen bieden. De zorg die ouderen elkaar onderling kunnen bieden heeft mede daarom grote toegevoegde waarde.

2. Leven binnen de woongemeenschap blijkt van grote waarde

In een onderzoek [1] van de LVGO onder haar leden geeft maar liefst 97% van de bewoners aan sociaal contact als belangrijke toegevoegde waarde te zien. Gevolgd door het gevoel langer zelfstandig en zelfredzaam te leven (90%), elkaar steunen en helpen (84%), voorkómen van eenzaamheid (78%), en de mogelijkheid levensbestendig te wonen (70%).

3. Geef 50plussers ruim baan en eigen regie

Initiatiefgroepen dienen een gelijkwaardige partij te zijn voor bijvoorbeeld gemeenten, bouwers en financiers bij de totstandkoming van nieuwe woonvormen. Zie deze burgers als volwaardige samenwerkingspartners die participeren in elk (nieuw) woonproject. We zien dat nogal wat partijen op de zorg- en bouwmarkt enthousiast aan de slag gaan en pas laat of slechts in beperkte mate (potentiële) bewoners betrekken.

4. Geef woongemeenschappen plek en ruimte

Het vinden van een geschikte locatie blijkt voor 60% van de startende woongemeenschappen een grote belemmering en daarmee het grootste obstakel. Dat maakt het lastig deelnemers aan deze initiatieven enthousiast te houden (53%). Er moeten daarom veel meer locaties komen, want er is een grote vraag bij senioren groepen. Er wordt veel overlegd door partijen, maar er is actie nodig.

5. Voorkom overbelasting van woongemeenschappen!

Op het punt van zorg zijn bewoners van 50plusprojecten glashelder. 'We geven burenhulp aan elkaar, maar geen zorg' (94%). Goede burenhulp is tegelijk erg gebruikelijk en belangrijk. Onderlinge zorg binnen de woongemeenschap kent dan ook grenzen: Bewoners zijn niet elkaars mantelzorgers of professionele zorgverleners. Dat moet gerespecteerd worden en dan blijkt er heel veel mogelijk.

6. Inkomen mag geen belemmering zijn

Ook woongemeenschappen met sociale huur hebben behoefte aan eigen regie over de samenstelling van de bewonersgroep. Die samenstelling moet gemengd kunnen zijn qua opleiding en achtergrond. Inkomen mag geen belemmering zijn om mee te doen.

7. Gebruik sociaal kapitaal, zet de rem op speculanten

We dringen aan op een veel actiever beleid om leegkomende gebouwen en gronden beschikbaar te stellen voor wooninitiatieven van senioren. Het gaat hier om waardevol sociaal kapitaal, dat ten onrechte als economisch kapitaal op de markt wordt gebracht. Speculatie en opkopen door projectontwikkelaars is misschien goed voor de portemonnee van gemeenten, het is niet gunstig voor de bevolking.

8. Visie op wonen

Bouwen voor de toekomst vraagt om een Woonvisie van gemeenten, woningcorporaties en de politiek. In deze Woonvisie zal het wonen van senioren en het bevorderen van gemeenschappelijk wonen expliciet opgenomen moeten worden. Door gemeenschappelijk wonen mogelijk te maken ontstaan er leefbare buurten waar mensen hun verantwoordelijkheid (blijvend) nemen. Het is van belang om op lokaal niveau te kijken naar de doorstroom van leeftijdsgroepen. Senioren die naar een (vaak kleiner) appartement in de woongemeenschap verhuizen, laten grotere woningen achter. Daardoor ontstaat ruimte voor jongere woningzoekenden.

9. Werk met ons samen!

We willen net als de commissie Bos betere samenwerking tussen én met gemeenten, wooncorporaties, particuliere bouwondernemers en woongemeenschappen, om de leefbaarheid in de wooncomplexen en de buurt te verbeteren. Daar waar zorg geboden moet worden kunnen ook zorgaanbieders een goede samenwerkingspartner zijn. Start pilots op gemeenteniveau met 50pluswoongemeenschappen, samen met de LVGO en onze achterban.

[\[1\] LVGO Ledenraadpleging](http://www.lvgo.nl/lvgo-ledenraadpleging-nazomer-2019/) www.lvgo.nl/lvgo-ledenraadpleging-nazomer-2019/

Niet voor publicatie: Voor meer informatie: secretaris@lvgo.nl; tel.: 030 820 09 65.